

Zou het misschien een vraag kunnen zijn voor de vakantie? Want door het jaar is het leven zo hectisch, waar heb je dan nog tijd voor? Maar voor bidden moet je tijd nemen.

We hoorden hoe de leerlingen bij Jezus komen met de vraag: "heer, leer ons bidden". Wisten ze dan niet hoe dat moest? Van mensen uit onze tijd kun je je zo'n vraag voorstellen, misschien is het ook wel ónze vraag, maar die leerlingen van toen? Gingen die niet elke sabbat met Jezus naar de synagoge? Wat deden ze daar anders dan luisteren naar de Schrift en bidden en samen psalmen zingen? Waarom dan toch die vraag?

Ze hadden hem zien bidden, niet één keer, maar meerdere keren. Want hij was elke morgen voor dag en dauw op en voor zij de dag begonnen, had Jezus al een tijd lang op een stille plek gebeden. Zo lezen we tenminste op verschillende plaatsen in het evangelie van Lukas.

Dat stil gebed van hem, het had bij de leerlingen een snaar van de ziel geraakt. Herkennen we dat misschien? Zouden wij ook deel willen krijgen aan dat innerlijk gesprek van Jezus, aan die stille omgang die de voedingsbodem was van zijn doen en laten, van zijn helend gaan en staan.

De leerlingen stellen Jezus de vraag, een heel persoonlijke en pertinente vraag. Was het voor Jezus een verrassing? Het tegendeel lijkt eerder het geval, misschien heeft hij er opgewacht, er naar uit gezien. Zijn antwoord doet het vermoeden, want hij aarzelt niet, formuleert geen bedenkingen, hij schrikt niet terug, maar heeft het antwoord bij de hand. Hij leert hun bidden zoals hij dat zelf doet, en daarmee geeft hij ons een inkijk in zijn ziel en wijst hij ons een weg.

De woorden van dat gebed hebben de leerlingen zo geraakt dat ze zich die eigen hebben gemaakt, ze werden de uitdrukking van hun eigen hopen en verlangen. Maar juist zo deelden ze in Jezus' hopen en verlangen. Een verlangen dat helemaal gericht stond op het komen van Gods koninkrijk.

Dat gebed van Jezus, dat gebed van de leerlingen is het gebed bij uitstek geworden van de jonge kerk en de kerk der eeuwen. Het heeft al vanaf het eerste begin een prominente plaats gekregen in elke christelijke gebedsbijeenkomst. En de eeuwen door is het gebeden en doorgegeven tot aan de dag van vandaag.

Het 'onze vader', want die naam heeft het gekregen, dat gebed betreft ons in Jezus' staan in de wereld en in zijn staan tegenover hem die hij zijn Vader noemt

De woorden die Jezus zijn leerlingen aanreikt, zijn niet nieuw, we vinden ze allemaal terug in de Joodse gebedstraditie, maar ze krijgen een heel eigen kleur en intensiteit bij Jezus.

Hij heeft juist als de leerlingen in de synagoge de Schrift horen voorlezen en de psalmen gebeden, en hij heeft daarin zichzelf herkend. Lukas geeft ons daarvan een mooi voorbeeld aan het begin van zijn evangelie, wanneer Jezus de Schrift voorleest in de synagoge. Dat oude verhaal was hem op het lijf geschreven, die oude woorden, die gebeden van eeuwen

her, ze hebben in zijn ziel een bedding uitgegraven, waarin het levende water van de Geest kon stromen.

Oude woorden, maar als nieuw verstaan en beleefd in de stille uren van de ochtend, waar hij ze liet bezinken op de bodem van zijn hart. Gaandeweg hebben ze hem doen ademen op de hartslag van God, met wie hij zo vertrouwd raakte, met wie hij innerlijk zo in gesprek was, dat hij hem zijn vader noemde. Een God op wie je je kon verlaten, die je alles kon toevertrouwen, ook de ongerijmdheden van het leven, de pijn en het verdriet. Want bidden is geen wereldvreemd geneuzel. Het is een gesprek op leven en dood, een gevecht soms zoals wij vandaag Abraham hebben zien voeren. En Jezus zelf heeft het aan den lijve ervaren in de hof van olijven, waar het er ook om spande trouw te zijn aan de weg of te kiezen voor het eigen hachje. Het zijn niet alleen haleluia's maar ook kreten uit de diepte. De psalmen staan er vol van.

Bidden, dat gesprek met God, dat zingen en zuchten, dat huilen en hopen, wij leren het vandaag van Jezus.

Wij hoeven het gebed niet uit te vinden, broeders en zusters. Het wordt ons vandaag aangereikt. Niet in een veelheid van woorden, maar in een paar beden die heel het leven in zijn hoogte en diepte omvatten. Je hoeft er geen theologie voor gestudeerd te hebben om ze te verstaan en je eigen te maken. Misschien is er slechts één ding nodig, dat je, zoals Maria vorige week in het evangelie, stil aan de voeten van de Heer gaat zitten. Niet om het werk aan Martha over te laten, maar om je te laten toerusten om het werk dat gedaan moet worden, te kunnen doen met innerlijke kracht en toewijding, als een mens uit één stuk, onverdeeld en trouw.

Is de vakantie een geschikt moment om dat stil worden een kans te geven, een tijd om onze gejaagde adem tot rust te laten komen, en af te stemmen op de grote adem van het leven, de adem van de Geest die God zelf ons geven wil. Die adem was de ziel van Jezus' bestaan. Op het ritme van die adem leefde hij, liep en sliep hij.

Op die adem van de Geest bad hij, en zijn eerste woord in het gebed was dan ook niet 'ik', maar 'vader'. Zoals het ook niet draaide om zijn naam, maar om de naam van de Vader, dat die in alles en allen zou worden groot gemaakt en geheiligd. Zo begint zijn gebed en wij worden uitgenodigd hem daarin te volgen.

Het 'onze vader', wij zullen het straks weer zingen, we kennen het allemaal van buiten, maar we worden vandaag uitgenodigd om het ook van binnen te kennen, het hartslag van ons bestaan te laten worden.

Oude woorden, maar laten we ze niet als versleten formules in de mond nemen, maar bidden we ze elke keer weer als nieuw, als de ademtocht die ons leven geeft en ons hart verruimt opdat God in al ons doen en laten wordt verheerlijkt. AMEN.